

вання даного наукового спрямування студент повинен знати: економічну сутність об'єктів бухгалтерського обліку в різних за профілем бюджетних установах, систему їх оцінки і класифікації; зміст нормативно-правових документів, які регламентують облік у бюджетних установах; методику обліку основних об'єктів. Студент повинен уміти: складати специфічні первинні бухгалтерські документи; заповнювати бухгалтерські регістри; робити різні розрахунки з бухгалтерського обліку; складати типові бухгалтерські проведення.

Слід зазначити, що науково-дослідницька робота студентів за сучасних умов виступає невід'ємною складовою навчального процесу вищих навчальних закладів України, що «...сприяє інтеграції зусиль наукової, освітньої та виробничої діяльності в підготовці фахівців, тобто реалізує одну із засад Болонського процесу, а саме: єдність освіти і наукових досліджень» [4]. Набуття науковим спрямуванням «Облік в бюджетних установах» дієвої реальної наукової складової потребує наскрізної її реалізації за всіма видами процесу навчання, а отже в межах лекційних і практичних занять, індивідуально-консультативної роботи викладачів, самостійної роботи студентів. Первісним етапом (за логікою побудови начального процесу) вочевидь мають виступити лекційні заняття, на яких відбувається ознайомлення студентів з загальними та специфічними об'єктами обліку виконання кошторисів, завданнями їх обліку, методичними та первинними організаційними його положеннями. Через обмеженість загальної кількості лекційних занять (24 год. на 12 тем) пропонується наприкінці кожної теми презентувати в аудиторії міні інформаційно-проблемну лекцію на предмет формування проблеми трансформації існуючої облікової системи обліку в бюджетних установах в контексті відповідних її об'єктів на тлі процесів модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі (тривалість 5–10 хв.). За умов реалізації такого підходу, студенти набувають первісних навичок із постановки проблеми наукового дослідження, ознайомлюються з новітніми позиціями бюджетного обліку, що вступають в силу з 2015 року, отримують інформацію для здійснення порівняння діючої та очікуваної до впровадження з вказаного терміну методик. Зазначені позиції уможливають ефективну реалізацію наукової складової навчального процесу та інноваційних технологій його розвитку, а отже сприятимуть забезпеченню підготовки конкурентних фахівців з обліку і креативних особистостей [5, 6].

Література

1. Інформація щодо кількості установ та організацій, включених до Єдиного реєстру розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів станом на 21.01.2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/155105>. — Заголовок з екрана.
2. Деякі питання надання вищим навчальним закладам статусу самоврядного (автономного) дослідницького національного університету: Постанова КМУ № 76 від 3.02.10 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://kneu.edu.ua/get_file.php?id=95
3. Робоча навчальна програма з науки «Облік в бюджетних установах» для спеціальностей 6509 «Облік і аудит», 6509/1 «Облік і аудит в АПК» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://kneu.edu.ua/ua/Information_for/students/metod/kokbuea. — Заголовок з екрана.
4. Фролова М.Е. Нетрадиційні форми навчання студентів як засів формування їхньої дослідницької компетентності [Електронний ресурс] / М.Е. Фролова // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології. Збірник наукових праць. — №2. — 2010. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Apdup/2010_2/2-3-28.pdf. — Заголовок з екрана.
5. Павленко А.Ф. Програми інноваційного розвитку університету — акценти розставлені. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://sarkneu.at.ua/news/rektor_kneu_im_v_getmana_pavlenko_programi_innovacijnogo_rozvitku_universitetu_akcenti_rozstavleni/2011-10-05-159. — Заголовок з екрана.
6. Стратегія розвитку ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» на 2010–2015 роки. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: kneu.edu.ua/userfiles/general_information/strategy_kneu.doc. — Заголовок з екрана.

Старченко Н.М., асистент
кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах
та економічного аналізу

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ТА ЦІННІСТЬ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Навчально-освітня система сьогодення потребує переходу до більш гуманістичних принципів організації навчально-виховного процесу, принципів загальнолюдської моралі. Це забезпечить подолання психологічного насилля, якого все ще зазнають студенти. Авжеж, без відповідних вимог ви-

кладача та його авторитету, передбачених навчально-програмним матеріалом, не можна обійтися. Це не може трактуватися як диктат викладача і тим більше як придушення ініціативи студента, а, навпаки, орієнтація його на правильний вибір власної, науково доведеної, практично перевіреної позиції.

Ефективність взаємодії викладача з групою визначається їх спільною діяльністю на основі етичних норм і правил. Щоб досягти позитивного результату у взаємовідносинах зі студентською аудиторією, важливо продумати насамперед питання їх організації. Спільна діяльність неможлива без контактів між людьми з обміну думками, інформацією, почуттями, оцінками тощо. Однією з її важливих рис є передбачення результату, який відповідав би загальним інтересам і сприяв реалізації потреб кожного з індивідів, які починають взаємодіяти, та спільна мета.

Для багатьох викладачів характерним є сприймання студента як пасивного механізму, який піддається впливу при допомозі зовнішніх механізмів і не дає розкритися студенту як особистості з усіма її індивідуально-психологічними особливостями, обмежує його свободу дій, принижуючи таким чином його гідність як людини. За таких обставин студент не відчуває себе рівноправним членом суспільства у загальнолюдському вимірі за умови, що головною цінністю на землі є людина. Сьогодні ж стоїть питання, щоб студента зробити повноцінним, повноправним і рівноправним учасником навчального процесу, де б він мав можливість проявити і розкрити весь свій природно закладений потенціал. І це можливо тільки за умови встановлення рівноправних, партнерських взаємовідносин між викладачем і студентом, де суб'єкти навчального процесу зі своїми індивідуально-психологічними особливостями знаходять порозуміння у виконанні одного і того ж завдання.

В умовах соціально-психологічного напруження, різкого скорочення робочих місць підготовки майбутнього спеціаліста передбачає формування його готовності до різного роду несподіванок, які можуть виникнути в житті. Власне, встановлення доброзичливого, добropорядного взаємозв'язку викладача зі студентами дасть можливість виробити у них готовність завжди залишатися людьми, які будуть керуватися гуманністю стосовно всіх людей.

Отже, перш за все, обов'язково мають відбутися зміни у взаємовідносинах викладача і студента, оскільки саме такий підхід забезпечить ефективність підготовки молодшої людини до будь-яких умов у процесі своєї життєдіяльності. Їхні взаємовідносини повинні бути наповнені не тільки професійною цілеспрямованістю, а також забезпеченні високою мораллю і духовністю. Формування взаємовідносин студента і викладача — складний навчально-виховний процес, який потребує знань, умінь, досвіду, тобто високої педагогічної майстерності, якої на сьогодні не вистачає багатьом викладачам. Урахування психолого-педагогічних підходів викладачем у становленні суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин дасть можливість вирішувати ряд аналогічних завдань які вписуються в єдину складову гармонійного розвитку особистості, а саме: взаємин людини з природою, суспільства та довкілля. І тому головним завданням навчально-виховних закладів є наповнення освіти і науки високодуховними принципами, які б сприяли розвитку кожної особистості і суспільства в цілому.

*Терещенко Л. О., професор, к.е.н.,
кафедра аудиту*

ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Вивчення — це дослідження. Це положення Платонівської педагогіки одержало глибоке філософське обґрунтування в роботі відомого психолога і філософа С.Л. Рубінштейна [1] і звучить як: «Навчання мислиться як спільне дослідження: замість догматичного повідомлення і механічної рецепції готових результатів — спільне проходження того шляху відкриття і дослідження, що до них приводить. Система, в основу якої було покладено пасивне сприйняття готових результатів, копіювання даних зразків, — одна лише бездіяльна і марна рецептивність, повинна бути замінена системою, основа і ціль якої — розвиток творчої самодіяльності».

Суспільство почало усвідомлювати нову роль освіти у сучасному інформаційному просторі, а сучасні економічні перетворення в Україні потребують суттєвих змін у системі підготовки кадрів.

Навчальний процес у вищих навчальних закладах повинен бути невіддільний від науково-дослідної діяльності для того, щоб викладання в той же час було на рівні, що відповідає еволюції як потреб суспільства, так і вимогам, пропонованим до наукових знань, а саме сформувати такого фахівця, який здатний самостійно оволодівати знаннями, ставити і розв'язувати конкретні практичні задачі на тісній інтеграції освіти і наукових досліджень у межах вищого навчального закладу.

Велика Хартія Університетів (MAGNA CHARTY UNIVERSITATUM) проголосила перед державами головні принципи, якими відтепер і надалі слід керуватися європейським університетам. Один з них: навчальний процес в університетах повинен бути невіддільний від науково-дослідної діяльності